

Gamalielov govor.

Poslušajte me, Izraelci, bratje moji,
ki v Sionu vas dnes je božja zbrala pot,
da z nami vred po starodavni šegi svoji
praznujete častite pashe slavni god! . . .

»Govôri jim!« — ukazal meni je Jehova,
ki v sanjah mi prikazal bil se je sinoč . . .
»Govôri jim!« — to želja sveta je njegova . . .
Od njega govor moj oblast ima in moč.

Kako naj govorim? Kako naj raztolmačim,
kar čuti mi sedaj navdihnjeno srcé?
Jecljam. Pač bratom vam, oddaljenim, domačim,
preveč preprosto usta moja govoré.

Molčati pa ne smem. Brez straha in trepeta,
možje rojaki, stopil sem pred vas!
Na dan beseda mora tajno razodeta,
objaviti vam dolžen višji sem ukaz.

O sveta pasha naša! Praznik ti veseli!
Še veste, kaj pomenja pač ta stari god?
Še veste, kaj v Egiptu dedje so trpeli?
Še veste, kdo jim kazal v Kanaan je pot?

Kako je brat pomagal takrat složno bratu,
ko stiskal v sponah jih je Farao-trinog!
Kako so družno dvignili se v bran vsi hkratu,
ko poslal Mozesa vodnika jim je Bog!

A danes — kje ste Izraelci slavni, močni?
Ne! Judovskega naroda več ni, več ni!
Kjer narod bil poprej edini je, mogočni,
sovražne taborje pred sabo vidim tri . . .

Poslušajte me, vi očetje farizeji,
pismarji in pa višji svečeniki vi!
Poslušajte me, saduceji in eseji,
vi starejšine ljudstva in vodniki vi!

Vi farizeji — v prvem taborju stojite,
 vi, ki popili božjo vso ste učenost,
 vi, ki skrivnosti rajske vse so vam odkrite . . .
 Mi grešniki smo — vi popolnost in svetost!

Vi v jarem svoj um ljudski ste vklenili,
 in slave lačni ste in žejni ste časti . . .
 Proroke križali ste že in jih morili,
 rok vaših še drži se njih pravična kri . . .

In v drugem taborju ste bratje saduceji!
 Svobodo, luč oznanja prapor beli vaš;
 resnice služite veliki vi ideji,
 preganjate hinavstvo, zmoto, laž.

In hrabro idealom svojim vi udani
 bojujete se za visoki smoter svoj . . .
 A ljudstvo ne umeje vas, stoji ob strani,
 in ravnodušno gleda vaš duševni boj . . .

In tabor vaš, eseji — tabor to je tretji.
 Vi v dušo svojo ste zamaknjeni ljudjé;
 vi ne živite več na našem ničnem sveti,
 zla, greha izogiblje vaše se srcé.

Odkritosrčni bratje ste in ste strpljivi,
 in zoprni vam okrinkani je farizej;
 in miroljubni, skromni ste in ste spravljivi,
 in tuj vam vsak je bojeviti saducej . . .

In ostre švigajo puščice in strupéne
 iz taborja pa v tabor večno semintja;
 in vsaka v srce kako bratovsko zadene;
 za borcem pada borec krvaveč na tla.

Ah, v črtu in sovraštvu ste okosteneli,
 spor, zdražba in prepír so vaš vsakdanji kruh . . .
 Kdaj stopite pred svet z velikimi vi deli?
 In kje edinosti je, sloge dobri duh?

Ne potrebuje složnih več sinov nam domovina?
 Ne potrebuje več vzajemnih naših rok?
 Kaj čas izbrisal čisto vam je iz spomina,
 kako za grehe nas že kaznoval je Bog?

Ne pomnite egiptovskega več trpljenja?
 Pozabljen sužnosti je babilonske čas?
 Ah, kaj vse to! Vse to ni niti bleda tenja,
 kar pride v dneh prihodnjih temnih še nad nas!

Ne vidite li vi opasnosti strašeče,
 ki tam izza gorâ nas gleda, nam preti?
 Ne vidite korakajoče k nam nesreče!
 Ne slišite, kaj onkraj se zidovja tam godi?

Jaz vidim jo pošast veliko, tisočoko . . .
 Že bliža se Jeruzalemu črna tam . . .
 In vidim — oboroženo že dviga roko,
 da nam poruši Sion in naš sveti hram.

In vidim čile rimske legije neštete . . .
 Obkolile so nas od vseh strani okrog . . .
 In slišim, kak kričijo plena željne čete . . .
 In slišim hrum in krik in slišim bojni rog.

In gledam klanje in sovražnih trum divjanje . . .
 In konec je . . . In vse je padlo v sip in prah . . .
 Po vsem telesu čutim hladno drgetanje,
 in dušo mojo smrten že spreleta strah . . .

Nič, nič! Saj vse ni nič! . . Jaz tu stojim v puščavi . . .
 Glas moj vpijoč zamrl je v njej. Odjeka ni . . .
 Zaman sem klical vas. Ne blizu, ne v daljavi,
 ki slušal bi me bil, nikjer človeka ni . . .

Pozabite, kar nori je govoril starec!
 In mislite sami pri sebi si takó:
 »Prevečkrat nagnil mož je danes spet kozarec« —
 pa mi razidite z lahkotnoj se vestjó!

A. Aškerc.

